

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellanernas medlemmar
november 2013

Kapitelmästaren har ordet

Castellaner!

Året börjar gå mot sitt slut men redan nu är planeringen igång inför nästa.

Jag vill att ni noterar lördagen den 24 maj i era kalendrar. Efter att i några år varit en del av Syrénfesten, arrangerar Sällskapet åter igen Kastlelets Dag.

Jag vill också be er tänka på och komma med förslag på nya medlemmar. Sällskapet behöver nytt folk och visst vore det trevligt för vederbörande att bli dubbad till Castellan i samband med jubileumsåret. Ring eller e-posta namnförslag.

Göran Lindgren

HISTORISKT CAFÉ

Museipedagog

Ola Palmgren

berättar om utgrävningarna
och fynden längs E22:ans nya
sträckning

Tisdagen den 26 november 2013

kl. 18.30

Lokstallarna i Karlshamn

Entré 40 kronor - förfriskningar

Välbesökt höstmöte i Lokstallarna

Det var första gången höll Sällskapet ett möte i Lokstallarnas lokaler. I den så kallade Smedjan hade det dukats upp till fest för de 46 personer som anmält sig.

Själva lokalen är, som namnet säger, en gammal smedja. Enligt intentionerna vid upprustningen av Lokstallarna, så skulle lokalen behålla sitt ursprungliga utseende. Det ger den gamla verkstadslokalen en spännande och annorlunda atmosfär.

Kvällen inleddes med att Sällskapets kapitelmästare Göran Lindgren gav en kort historik om Lokstallarnas tillkomst och användningsområden idag. Han berättade att byggnaden aldrig varit ett lokstall utan en mekanisk verkstad som reparerade lok. Lokstallarna, som låg i anslutning till verkstaden, är för länge sedan rivna.

Efter föredraget bjöd sångaren och skådespelaren Leif C Thuresson på en historisk musikresa. I text och ton fick vi höra svenska visor från medeltiden fram till idag. Ett mycket uppskattat framträdande av de närvarandes ovationer att döma.

Vid det laget var alla sugna på lite mat. Personalen på Lokstallarnas egna Kafé Stinsen hade dukat upp en välsmakande buffé med både det ena och andra i matväg. Alla lät sig väl smaka och superlativen om maten lät inte vänta på sig.

Kvällen avslutades med det sedvanliga lotteriet. Serienummer antecknades på pappersdukarna och tjugorna samlades ihop. Som vanligt var det några som drog det längsta sträet medan vi andra får vänta på chansen att vinna till nästa möte.

Leif C Thuresson underhöll

Den stora auktionen på Kastellet 1872

Under forskargruppens tidigare år diskuterades ofta frågan när alla de gamla byggnaderna på Kastellet försvann. Arbetet med kartan till den skyltade rundvandringen pågick som bäst utifrån material från Krigsarkivet i Stockholm. Var byggnaderna legat och hur de sett ut framgick tydligt utifrån arkivmaterialet. Men frågan när byggnaderna försvann förblev obesvarad.

Idag vet vi lite mer. Genom att jämföra kartor och byggnadsbeskrivningar från olika tidsperioder, går det att utläsa vilka byggnader som försvunnit och vilka som tillkommit. Osäkerheten är ändå ganska stor. De planer som årligen skickades in till krigskollegium och som beskrev de förändringar som gjorts under året, var många gånger ofullständiga eller byggde på äldre förlagor

I Karlshamns Tidning 1872 annonserades om en offentlig auktion på Kastellet onsdagen den 20 mars kl. 11.00. I annonsen, som är undertecknad av ??, utbjöds dels arrenderätten för Kastellet och dels försäljning av de gamla byggnaderna på ön. Arrendet, som löper på en tid av 25 år, innefattar både Frisholmen och Boön, undantaget området som var upplåtet till Lotsverket. I arrendet ingick Kronans rätt till jakt och fiske. Kruthuset och tyghuset kunde ingår i arrendet eller hyras separat. Villkoret för uthyrningen var att byggnaderna, samt de brandredskap som eventuellt fanns kvar, skulle återlämnas i samma skick som när de blev uthyrda.

De övriga byggnader, som i annonsen betecknas som bristfälliga, var barack nr 1, tygskrivarehuset, materialskjulet, spruthuset, lavettskjulet, latrinen, kulugnarna och flaggspelet. Baracken nr. 1 var med största sannolikhet den gamla infanteribaracken med kyrkan inrymd i den södra delen. Köparna förband sig att senast den 1 juni ha transporterat bort byggnaderna och att återställa marken runt dem.

Vi vet idag att flera av de byggnader som bjöds ut till försäljning blev kvar på Kastellet. I annonsen framgår att kommande arrendatorn har möjlighet att låta byggnaderna stå kvar om han lägger högsta bud vid auktionen.

Onsdagen den 20 nästkommande Mars
kl. 11 f. m. anställes å Carlshamn's Kastell offentlig auktion, dels för utbudande af arrenderätten från den 1 April detta år till läsåret den 6, Frisholmen kallad, hvarå fastslaget är beläget, samt till Boön, med undantag af den del utaf sistnämnde ö; som blifvit till Lotsverket upplåten; men med begagnande af kronans rätt till jakt och fiske inom det arrenderade området, allt för en tid af 25 år och på de villkor, som innefattas uti upprättadt förhållingskontrakt, hvilket finnes tillgängligt läswäl hos Fortifikations-Bevilshavaren i Carlskrona som uppboresmannen å Carlshamn's Kastell; dels ock till utbyrande antingen särskilt eller i sammanhang med jorden, af Tyghuset och Kruthuset å Kastellet knipt Skyddshuset

för hyresmannen, att wid hyrestidens slut återställa byggnaderna, jemte den brandredskap, som för deras värd möjligen kommer att kvarlemnas, uti lika godt skick, hwaruti desamma wid tillträdet befunna äro.

Wid samma tillfälle kommer till den högstbudande att försäljas: dels följande i bristfälligt skick befintliga byggnader neml.: Baracken No 1, Tygskrivarehuset, Materialskjulet, Spruthuset, Lavettskjulet, Latrinen, Kulugnarna och Flaggspelet med Skyddshuset för köparen att före den 1:ste Juni detta år hafwa berettigt byggnaderna och afredt och planerat byggnadsstämorna. En blifwande arrendator af jorden ejer dock att hos Kongl. Armé-Förvaltningens Fortifikations-Departement göra särskild ansökan om tillåtelse, att under arrendetiden bibehålla å Kastellet den eller de af ifrågakvarande byggnader, som af honom wid auktionen inköpes; dås ock följande effekter: 1 jell, 4 äror, 1 ft. 2 1/2 duker flagga samt 1 skåp.

Carlskrona den 22 Januari 1872.

L. H. Nyström.

Fortifikations-Bevilshavare.

Kastellet mot norr. Till vänster Proviantmästarbostaden och bageriet. I mitten på bilden skymtar taket på ladan. Byggnaden till höger kan eventuellt vara den gamla löjtnantsbaracken. Bilden är tagen någon gång i början av 1900-talet.

Foto: Karlshamns Museum